

การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง

THE EVALUATION OF CURRICULUM MANAGEMENT OF INSTITUTE OF VOCATIONAL EDUCATION CENTRAL REGION

อนุวัตร อินทนชิตจ้อย*

(Anuwat Intanachitjuy)

วรกาญจน์ สุขสดเขียว**

(Vorakarn Suksodkitw)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2) เพื่อทราบผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ 3) เพื่อทราบผลการเปรียบเทียบการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรกับทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ ประชากรประกอบด้วย ผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 4 คน อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 5 คน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ จำนวน 32 คน ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 12 คน และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็น และการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (μ) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า

1. การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางโดยภาพรวม พบว่า
 - 1.1 ด้านบริบทโดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนอาจารย์ประจำหลักสูตรมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
 - 1.2 ด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวม พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษา มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
 - 1.3 ด้านกระบวนการโดยภาพรวม พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษา มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

* นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

1.4 ด้านผลผลิตโดยภาพรวม พบว่า นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตร มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตโดยภาพรวม ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความเห็นสอดคล้องกันว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความสอดคล้องเหมาะสม และน่าพอใจทั้ง 4 ด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผู้เชี่ยวชาญทุกท่านซึ่งมีความเห็นว่ามีเหมาะสม และมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการหลักสูตร

คำสำคัญ: การประเมิน, การบริหารจัดการหลักสูตร, สถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง

Abstract

The purposes of this research were to 1) to know the evaluation of curriculum management of institute of vocational education central region. 2) to know the evaluation of curriculum management according to attitude of experts. 3) to know comparison results the evaluation of curriculum management with the attitude of experts. The population consisted of director, deputy director, course lecturers, current students, graduates and employers. The instruments used to collect data were non-structured interviews and questionnaires. The statistics for data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean (μ), standard deviation (σ) and content analysis. The results of this research found that:

1. The evaluation of curriculum management of institute of vocational education central region as a whole found that

1.1 The context evaluation as a whole found that the executives is of the opinion that was appropriate at the highest level. As for the course lecturers is of the opinion that was appropriate at the high level.

1.2 The input evaluation as a whole found that the graduates is of the opinion that was appropriate at the highest level. As for the executives, course lecturers, current students is of the consistent opinions that was appropriate at the high level.

1.3 The process evaluation as a whole found that the graduates is of the opinion that was appropriate at the highest level. As for the executives, course lecturers and current students is of the consistent opinions that was appropriate at the high level.

1.4 The product evaluation as a whole found that current students, graduates and employers is of the opinion that was appropriate at the highest level. As for the executives and course lecturers is of the opinion that was appropriate at the high level.

2. The result of the evaluation of curriculum management according to attitude of experts was found in context, input, process and product all experts agree that the curriculum management as a whole with consistent appropriate and satisfying in all aspects.

3. The result of the comparison results the evaluation of curriculum management found that the executives, course lecturers, current students, the graduates and employers is of the opinion that the curriculum management was appropriate at the high to highest level. Which is the consistent with the attitude of all experts is of the opinion that was appropriate and satisfied with the curriculum management.

Keyword : THE EVALUATION , CURRICULUM MANAGEMENT , INSTITUTE OF VOCATIONAL EDUCATION CENTRAL REGION

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาบุคคลให้เป็นพลังในการเสริมสร้างประเทศ โดยอาศัยกระบวนการต่างๆ เพื่อสร้างคนที่มีคุณภาพ การศึกษาของไทยในอนาคตจึงต้องเป็นระบบที่สามารถเพิ่มศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคล ครอบครัวและชุมชน ส่งเสริมให้บุคคลมีความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้ เพื่อศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ปรับตัวได้กับสภาวะโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ระบุว่า "การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี, พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2), 2545) ความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คือ เป็นแนวทางแห่งการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคนไทยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก อย่างไรก็ตามในสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏในปัจจุบัน คุณภาพการศึกษาของประชากรไทยโดยเฉลี่ยต่ำลงและมีมาตรฐานค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับอีกหลายประเทศในระดับเดียวกัน

เพื่อให้การจัดการศึกษาของประเทศเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่ต้องการให้การจัดการศึกษามีคุณภาพ เกิดความเป็นธรรมและเสมอภาคกับทุกคน มีการกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติการ พร้อมกับเน้นการตรวจสอบและมีส่วนร่วมจากทุกองค์กรของสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ จำเป็นจะต้องมีการกำหนดนโยบายและการวางแผนทางการศึกษาที่ถูกต้อง มีประสิทธิภาพของการบริหารการศึกษาทั้งในระดับชาติ ระดับท้องถิ่น และ ระดับสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหาร

การศึกษาทุกระดับ จะต้องเข้าใจและเห็นภาพรวมของการพัฒนาการศึกษาทั้งระบบ ไม่ว่าจะเป็นด้านบริบท ปัจจัย กระบวนการ ผลผลิต และผลกระทบการศึกษาทุกระดับ และประเภทของการจัดการศึกษาว่าอยู่ในระดับที่น่าพอใจหรือควรปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ข้อจำกัดที่เป็นอยู่อย่างไรบ้าง อันจะได้ใช้เป็นสารสนเทศ สำหรับเพื่อประกอบการตัดสินใจในการกำหนดนโยบายและวางแผนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาที่ดีและมีคุณภาพ (Chatakan, W. : 2009)

จากความสำคัญของการจัดการศึกษาที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพของประชากร และสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ขณะที่สังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพัฒนาคุณภาพของการจัดการศึกษา เพื่อให้มีศักยภาพสามารถที่จะแข่งขันกับประเทศอื่นๆ โดยความสำเร็จของการศึกษาจะขึ้นอยู่กับหลักสูตรเป็นประการสำคัญ หลักสูตรจึงเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษา ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพตามเป้าหมายหลักสูตรที่กำหนดไว้ ดังนั้นหลักสูตรที่ดีจะต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนความก้าวหน้าทางด้านวิทยาการต่างๆ

สิ่งที่ชี้ว่าคุณภาพของหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ ประสพผลสำเร็จตามจุดหมายหรือไม่ก็คือการประเมินผลหลักสูตร ในการจัดการศึกษาใหม่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีการประเมินหลักสูตร เพราะการประเมินจะทำให้ทราบว่า หลักสูตรนั้นเป็นอย่างไร เหมาะกับสภาพสังคม การเมือง เศรษฐกิจหรือไม่ เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

การอาชีวศึกษาเป็นการจัดการศึกษาที่มีจุดหมายเพื่อเตรียมคนให้เหมาะสมกับงานและอาชีพ โดยให้รู้จักที่จะเลือกงานให้ตรงกับความสามารถของตน อีกทั้งสามารถใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการประกอบอาชีพอย่างมีคุณภาพ โดยสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้นำหลักสูตรจากส่วนกลางมาจัดการเรียนการสอน จากผลการวิจัยโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พบว่าผู้จบการศึกษาระดับปวช. และ ปวส. ส่วนใหญ่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้หรือไม่มีความรู้เท่าที่ควร และเนื้อหาสาระที่เรียนไม่ตรงกับการใช้งานหรือการปฏิบัติงานจริง ไม่ทันสมัย ไม่ก้าวทันความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี ขาดทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น โดยการจะทำให้หลักสูตรสามารถผลิตผู้จบการศึกษาตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการได้เป็นอย่างดีนั้นจะต้องมีการประเมินหลักสูตรและนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอนต่อไป (ชัยยศ ดำรงกิจโกศล, 2558)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง
2. เพื่อทราบผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ
3. เพื่อทราบผลการเปรียบเทียบการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง กับทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ที่มา : ปรับปรุงจากตัวแบบชิป Stufflebeam, Daniel L. “The CIPP Model for Program Evaluation”.

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) และทัศนะของผู้เชี่ยวชาญไปพร้อมๆ กัน โดยกำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1. การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Model) ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

ส่วนที่ 2. การประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 ส่วนด้วยกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaires) เป็นแบบสอบถามใช้สำหรับสอบถามผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert) และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม หลังจากนั้นได้ทำการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือทั้งด้านความตรงเชิงเนื้อหาและสำนวนภาษา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) และพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.6-1.0 โดยแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ฉบับ ดังนี้

1.1 แบบสอบถามฉบับที่ 1 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตรเกี่ยวกับการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

1.2 แบบสอบถามฉบับที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาและผู้สำเร็จการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

1.3 แบบสอบถามฉบับที่ 3 เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาด้านผลผลิต

2. การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เป็นการสัมภาษณ์ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง เป็นการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เป็นฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากร ประกอบด้วย ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรในสถานศึกษาที่มีผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการจากหลักสูตรไปแล้ว คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาสุพรรณบุรี โดยผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วยผู้อำนวยการ จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการ จำนวน 4 คน อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 5 คน นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ จำนวน 32 คน ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 12 คน และผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 12 คน รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 66 คน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง โดยผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรโดยมีการศึกษาระดับคุณวุฒิบัณฑิต หรือหัวหน้าแผนกหลักสูตร หรือเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตร หรือเป็นคณะกรรมการวิชาการของสถาบัน โดยผู้วิจัยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 5 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม ที่ได้จากข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้ (CIPP Model) ในด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50-5.00 หมายถึง	การบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมและ สอดคล้องในระดับมากที่สุด
ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50-4.49 หมายถึง	การบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมและ สอดคล้องในระดับมาก
ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50-3.49 หมายถึง	การบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมและ สอดคล้องในระดับปานกลาง
ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50-2.49 หมายถึง	การบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมและ สอดคล้องในระดับน้อย
ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00-1.49 หมายถึง	การบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมและ สอดคล้องในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาที่ได้มาจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร ผู้ประเมินใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยมีเกณฑ์การประเมินซึ่งพิจารณาความสอดคล้องและความเหมาะสมของความคิดเห็น และนำเสนอในลักษณะของตารางเรียง

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง

1. ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านบริบท

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ด้านบริบทโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = .451$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 4 ประเด็น เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ โครงสร้างหลักสูตร ($\mu = 4.85$, $\sigma = .236$) นโยบายและแผนพัฒนาหลักสูตร ($\mu = 4.76$, $\sigma = .469$) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\mu = 4.68$, $\sigma = .498$) และจุดประสงค์รายวิชา ($\mu = 4.52$, $\sigma = .528$) ตามลำดับ และมีความเหมาะสมในระดับมาก 1 ประเด็นคือ เนื้อหาหลักสูตร ($\mu = 4.44$, $\sigma = .526$)

อาจารย์ประจำหลักสูตร มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านบริบทโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu = 4.42$, $\sigma = .534$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 1 ประเด็นคือ โครงสร้างหลักสูตร ($\mu = 4.60$, $\sigma = .548$) และมีความเหมาะสมในระดับมาก 4 ประเด็นเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ นโยบายและแผนพัฒนาหลักสูตร ($\mu = 4.42$, $\sigma = .526$) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\mu = 4.40$, $\sigma = .454$) เนื้อหาหลักสูตร ($\mu = 4.40$, $\sigma = .514$) และจุดประสงค์รายวิชา ($\mu = 4.36$, $\sigma = .606$) ตามลำดับ

2. ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้า

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu = 4.47$, $\sigma = .488$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 2 ประเด็น เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ บุคลากร ($\mu = 4.57$, $\sigma = .505$) และสื่อการเรียนการสอน ($\mu = 4.50$, $\sigma = .548$) และมีความเหมาะสมในระดับมาก 2 ประเด็น เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ตำราเรียนและเอกสารประกอบการสอน ($\mu = 4.47$, $\sigma = .663$) และอาคารสถานที่ ($\mu = 4.35$, $\sigma = .411$) ตามลำดับ

อาจารย์ประจำหลักสูตร มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu = 4.23$, $\sigma = .492$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรทุกประเด็นมีความเหมาะสมอยู่ที่ระดับมาก เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ บุคลากร ($\mu = 4.37$, $\sigma = .490$) อาคารสถานที่ ($\mu = 4.35$, $\sigma = .523$) ตำราเรียนและเอกสารประกอบการสอน ($\mu = 4.20$, $\sigma = .567$) และสื่อการเรียนการสอน ($\mu = 4.00$, $\sigma = .389$) ตามลำดับ

นักศึกษา มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu = 4.44$, $\sigma = .619$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 1 ประเด็นคือ บุคลากร ($\mu = 4.53$, $\sigma = .551$) และมีความเหมาะสมในระดับมาก 3 ประเด็น เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ อาคารสถานที่ ($\mu = 4.45$, $\sigma = .644$) สื่อการเรียนการสอน ($\mu = 4.43$, $\sigma = .656$) และตำราเรียนและเอกสารประกอบการสอน ($\mu = 4.36$, $\sigma = .623$) ตามลำดับ

ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = .497$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 2 ประเด็นคือ บุคลากร ($\mu = 4.70$, $\sigma = .463$) สื่อการเรียนการสอน ($\mu = 4.63$, $\sigma = .490$) และมีความเหมาะสมในระดับมาก 2 ประเด็น เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ อาคารสถานที่ ($\mu = 4.48$, $\sigma = .513$) และตำราเรียนและเอกสารประกอบการสอน ($\mu = 4.47$, $\sigma = .520$) ตามลำดับ

3. ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านกระบวนการ

ผู้บริหารมีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านกระบวนการโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu = 4.48$, $\sigma = .525$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 2 ประเด็น เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ การจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.54$, $\sigma = .518$) การวัดและประเมินผล ($\mu = 4.53$, $\sigma = .548$) และมีความเหมาะสมในระดับมาก 1 ประเด็นคือ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\mu = 4.36$, $\sigma = .508$)

อาจารย์ประจำหลักสูตร มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านกระบวนการโดย

ภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu = 4.40$, $\sigma = .511$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 1 ประเด็นคือ การจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.54$, $\sigma = .548$) และมีความเหมาะสมในระดับมาก 2 ประเด็นเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้คือ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\mu = 4.36$, $\sigma = .487$) การวัดและประเมินผล ($\mu = 4.30$, $\sigma = .498$) ตามลำดับ

นักศึกษา มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านกระบวนการโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu = 4.48$, $\sigma = .631$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 1 ประเด็นคือ การจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.52$, $\sigma = .585$) และมีความเหมาะสมในระดับมาก 2 ประเด็นเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ การวัดและประเมินผล ($\mu = 4.48$, $\sigma = .590$) กิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\mu = 4.45$, $\sigma = .719$) ตามลำดับ

ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านกระบวนการโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.65$, $\sigma = .442$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตร มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 2 ประเด็นเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ กิจกรรมเสริมหลักสูตร ($\mu = 4.76$, $\sigma = .362$) การวัดและประเมินผล ($\mu = 4.72$, $\sigma = .416$) และมีความเหมาะสมในระดับมาก 1 ประเด็นคือ การจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.48$, $\sigma = .548$)

4. ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านผลผลิต

ผู้บริหาร มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านผลผลิตโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu = 4.45$, $\sigma = .519$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรทุกประเด็นมีความเหมาะสมอยู่ที่ระดับมาก เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ บุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ที่ศึกษาต่อ ($\mu = 4.48$, $\sigma = .523$) ความรู้จากการศึกษาและความสามารถในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.45$, $\sigma = .523$) และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการศึกษา ($\mu = 4.42$, $\sigma = .511$) ตามลำดับ

อาจารย์ประจำหลักสูตร มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านผลผลิตโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ($\mu = 4.46$, $\sigma = .528$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 1 ประเด็นคือ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการศึกษา ($\mu = 4.51$, $\sigma = .539$) และมีความเหมาะสมในระดับมาก 2 ประเด็นเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ความรู้จากการศึกษาและความสามารถในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.48$, $\sigma = .510$) และบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ที่ศึกษาต่อ ($\mu = 4.40$, $\sigma = .535$) ตามลำดับ

นักศึกษา มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านผลผลิตโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.58$, $\sigma = .576$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 2 ประเด็น เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ

บุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ที่จะศึกษาต่อ ($\mu = 4.65$, $\sigma = .530$) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และจากการศึกษา ($\mu = 4.61$, $\sigma = .558$) และมีความเหมาะสมในระดับมากคือ ความรู้จากการศึกษาและความสามารถในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.49$, $\sigma = .641$) ตามลำดับ

ผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตร ด้านผลผลิตโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = .474$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรทุกประเด็นมีความเหมาะสมอยู่ที่ระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ความรู้จากการศึกษาและความสามารถในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.76$, $\sigma = .434$) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและจากการศึกษา ($\mu = 4.59$, $\sigma = .489$) และบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ที่จะศึกษาต่อ ($\mu = 4.56$, $\sigma = .499$) ตามลำดับ

ผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านผลผลิตโดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.62$, $\sigma = .488$) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าการบริหารจัดการหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับมากที่สุด 2 ประเด็น เรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและจากการศึกษา ($\mu = 4.71$, $\sigma = .467$) บุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ที่จะศึกษาต่อ ($\mu = 4.65$, $\sigma = .488$) และมีความเหมาะสมในระดับมากคือ ความรู้จากการศึกษาและความสามารถในการปฏิบัติงาน ($\mu = 4.49$, $\sigma = .510$) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ตามทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ

1. ด้านบริบท

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านบริบทในประเด็นที่เกี่ยวกับความชัดเจนและเหมาะสมของนโยบายและแผนพัฒนาหลักสูตร จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมและชัดเจน ผู้เรียนมีโอกาสรู้ได้ในเชิงสหวิทยาการ โครงสร้างและเนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีการบูรณาการศาสตร์ ซึ่งโครงสร้างของหลักสูตร มีการกำหนดสัดส่วนหมวดวิชา/รายวิชา/ลักษณะวิชา มีความเหมาะสม และความสอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และภาคธุรกิจ ตลอดจนสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมให้นักศึกษาไปประกอบอาชีพมากกว่าที่จะศึกษาในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงการตอบสนองต่อความต้องการกำลังคนของประเทศ ในส่วนเนื้อหาวิชาของหลักสูตรมีความน่าสนใจและสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ตลอดจนส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ความสามารถไปใช้ในการทำงานได้ และควรมีการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรเป็นระยะๆ

2. ด้านปัจจัยนำเข้า

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า ในประเด็นที่เกี่ยวกับความชัดเจน ความเหมาะสม ความทันสมัยและความเป็นประโยชน์ของเนื้อหาสาระในรายวิชา ตำรา

เรียน และหนังสือ ความทันสมัยของสื่อการเรียนการสอน สภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แหล่งศึกษาค้นคว้าต่างๆ มีความเหมาะสมดี โดยสื่อวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนมีความเพียงพอและมีคุณภาพเหมาะสมตามมาตรฐานของสถานศึกษาของรัฐ อาจารย์ในหลักสูตรมีความรู้และความชำนาญในเนื้อหาวิชาที่รับผิดชอบ และได้มีการเชิญอาจารย์พิเศษและวิทยากรจากภายนอกมาร่วมพัฒนาและเป็นผู้เชี่ยวชาญในสายอาชีพมาสอนโดยตรง ทำให้นักศึกษาได้พัฒนาความรู้และทักษะที่หลากหลายตลอดจนมีมุมมองที่แตกต่างไป และมีจำนวนห้องเรียนและห้องปฏิบัติการเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา

3. ด้านกระบวนการ

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านกระบวนการ ในประเด็นที่เกี่ยวกับความเหมาะสมของการดำเนินการตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การคัดเลือกนักศึกษาและอาจารย์ กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การฝึกประสบการณ์วิชาชีพและปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ รวมถึงระบบการดูแลให้คำปรึกษาด้านวิชาการ มีความเหมาะสมดี โดยการจัดการเรียนการสอนควรจัดให้นักศึกษาได้ค้นคว้าด้วยตนเองมากกว่าการเรียนเฉพาะในห้องเรียนและควรเน้นวิธีการสืบเสาะหาความรู้ด้วยตนเอง ต้องสอนให้ผู้เรียนมีเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และควรใช้ภาษาอังกฤษในห้องเรียนให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อช่วยเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาในการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการวัดและประเมินผลควรมีการเพิ่มรูปแบบให้หลากหลายวิธี กิจกรรมเสริมหลักสูตรควรจะเป็นกิจกรรมที่เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และเป็นกิจกรรมที่ให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ ได้

4. ด้านผลผลิต

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรด้านผลผลิตในประเด็นที่เกี่ยวกับคุณสมบัติ คุณลักษณะ ความรู้ความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษา รวมถึงประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและการนำความรู้ทางด้านคอมพิวเตอร์ไปใช้ในการพัฒนางานและศึกษาต่อ รวมถึงความพึงพอใจต่อหลักสูตรของผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา มีความเหมาะสมและเป็นที่น่าพอใจ ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ และสามารถใช้ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดีรวมทั้งได้รับการยอมรับจากหน่วยงาน ควรจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจและคุณภาพในการทำงานจากสถานประกอบการเพื่อนำมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้นต่อไป ตลอดจนสอดแทรกพัฒนาภาวะผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมและสร้างระเบียบวินัยให้กับผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อให้มีวินัยในตนเองและมีความเคารพในกฎระเบียบข้อบังคับขององค์กรและสังคม

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง กับทัศนะของผู้เชี่ยวชาญ

1. ผลการเปรียบเทียบการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านบริบท

จากแบบสอบถามผู้บริหารและอาจารย์ประจำหลักสูตรโดยภาพรวม พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ส่วนอาจารย์ประจำหลักสูตรมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก โดยผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางด้านบริบทโดยภาพรวม มีความเหมาะสม ชัดเจนดี

2. ผลการเปรียบเทียบการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านปัจจัยนำเข้า

จากแบบสอบถามผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา โดยภาพรวม พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ส่วนผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก โดยสอดคล้องกับทัศนะของผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ ซึ่งมีความคิดเห็นว่าการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวมมีความเหมาะสมดี

3. ผลการเปรียบเทียบการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านกระบวนการ

จากแบบสอบถามผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษา และผู้สำเร็จการศึกษา โดยภาพรวม พบว่าระดับความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ส่วนผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก โดยผู้เชี่ยวชาญทุกท่านให้ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางด้านปัจจัยนำเข้าโดยภาพรวม มีความเหมาะสมในระดับดี

4. ผลการเปรียบเทียบการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านผลผลิต

จากแบบสอบถามผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษาโดยภาพรวม พบว่าระดับความคิดเห็นของนักศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ส่วนผู้บริหาร อาจารย์ประจำหลักสูตร มีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมาก โดยผู้เชี่ยวชาญทุกท่านให้ความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางด้านผลผลิตโดยภาพรวม มีความเหมาะสมดี

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ด้านบริบท

จากผลการสัมภาษณ์และแบบสอบถามพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้ประเมินทุกกลุ่มและผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสอดคล้องกันว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการบริหารจัดการหลักสูตรที่ดี มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรเป็นอย่างดี ส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้และนำความรู้

ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้จริง รวมถึงส่งเสริมทักษะต่อการประกอบวิชาชีพ และตรงกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mokkarunurak, D. (2011) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง อนาคตภาพการอาชีวศึกษาไทยในทศวรรษหน้า (พ.ศ.2554-2564) ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรต้องสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานหรือผู้ใช้บัณฑิต รวมทั้งมีความหลากหลายทั้งในและนอกระบบ ทวิภาคี เทียบโอนประสบการณ์ และระบบทางไกล วิธีการเรียนการสอนต้องยืดหยุ่นตามเทคโนโลยี ผู้เรียน สถานประกอบการ รวมไปถึงบริบทที่เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้พิจารณาได้จากโครงสร้างของหลักสูตรที่กำหนดให้ผู้เรียนเรียนด้านทฤษฎีและเน้นปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaiso, P. and Others. (2008) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา หลักสูตร 5 ปี ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า วัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป

2. ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ด้านปัจจัยนำเข้า

จากผลการสัมภาษณ์และแบบสอบถามพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางโดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้ประเมินทุกกลุ่มและผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะอาจารย์ผู้สอน เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีวุฒิการศึกษาตรงตามรายวิชาที่สอน และมีสื่อการเรียนการสอนที่มีความทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ตลอดจนมีองค์กรหรือหน่วยงานภายนอกให้การสนับสนุนด้านเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ Wesarach, P. (2004) ที่กล่าวว่า สื่อและอุปกรณ์สำหรับการศึกษาต่างๆ เช่น อาคาร สถานที่ โต๊ะ เก้าอี้ กระดาน เขียน หนังสือแบบเรียน สมุด ดินสอ ตลอดจนอุปกรณ์ที่ทันสมัยที่มีราคาแพงทั้งหลาย เช่น อุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ เครื่องคอมพิวเตอร์ เหล่านี้เป็นส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับการจัดการศึกษา ครูและผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีหน้าที่รับผิดชอบ ดูแลให้สิ่งเหล่านี้มีอย่างเพียงพอ และอยู่ในสภาพใช้งานได้

3. ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ด้านกระบวนการ

จากผลการสัมภาษณ์และแบบสอบถามพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้ประเมินทุกกลุ่มและผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอนมีความเหมาะสมกับเวลา อาจารย์มีการเตรียมแผนการสอน สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและมีความหลากหลาย โดยการจัดการเรียนการสอนเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lakekhum, S. (2010) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินและจัดทำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ผลการวิจัยพบว่า ในการจัดการเรียนการสอน มีการใช้วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนสถานการณ์จริงและสอดคล้องกับเนื้อหาสาระและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร รวมทั้งควรจัดกิจกรรมการ

เรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและความต้องการของผู้เรียน และมีการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามสภาพจริงได้อย่างเหมาะสม

4. ผลการประเมินการบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง ด้านผลผลิต

จากผลการสัมภาษณ์และแบบสอบถามพบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ผู้ประเมินทุกกลุ่มและผู้เชี่ยวชาญ มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการหลักสูตรสอดคล้องกันว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาของกรมอาชีวศึกษา ที่มุ่งเน้น พัฒนาความสามารถทักษะปฏิบัติและสร้างประสบการณ์อาชีพของผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมควบคู่ไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chaiso, P. and Others. (2016) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินและพัฒนาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการศึกษาวิจัยพบว่า บัณฑิตได้รับการพัฒนาสมรรถนะทางด้านการประเมินและสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพไป รวมถึงผู้บังคับบัญชาบัณฑิต มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wangthanomsak, M. (2011) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ดาน ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อดุษฎีบัณฑิตมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตร ควรนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินหลักสูตรนี้ไปเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาผลประเมินรายด้าน ทั้งด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลิตผล เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (ต่อเนื่อง) หลักสูตรใหม่ให้เกิดประสิทธิภาพตรงกับความต้องการของผู้เรียน ผู้สอน กรรมการบริหารหลักสูตรและผู้ใช้บัณฑิตอย่างแท้จริง

2. การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร ควรศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาจากสภาพจริงในการปฏิบัติงานในวิชาชีพของบัณฑิต และความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมในการปรับปรุงหลักสูตรให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี

3. จากผลการวิจัยพบว่าคุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด แต่มีข้อจำกัดด้านคุณวุฒิการศึกษาและตำแหน่งทางวิชาการ จึงควรส่งเสริมการพัฒนาอาจารย์ของหลักสูตรด้านการศึกษาต่อ และการทำผลงานทางวิชาการสายตรงในสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจอย่างจริงจัง

4. ควรจัดให้มีสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้และองค์ความรู้สำหรับนักศึกษาและคณาจารย์ให้มากขึ้น เช่น อุปกรณ์เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ รวมทั้งหนังสือ ตำรา และควรมีสื่อการเรียนการสอนแบบออนไลน์

ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพของบัณฑิตสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (ต่อเนื่อง) ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางที่พึงประสงค์ เพื่อให้การผลิตบัณฑิตมีความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การศึกษา และเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
2. เนื่องจากการประเมินผลคุณภาพบัณฑิตของการวิจัยในครั้งนี้ ได้ข้อมูลมาจากบัณฑิตที่จบการศึกษา ในช่วงระยะเวลาที่มีการประเมินและติดตามผลเพื่อการปรับปรุงหลักสูตร ควรได้มีการวิจัยเพื่อติดตามผลบัณฑิตในรุ่นต่อไป พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิตเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่มีความตรงสูงชันนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรต่อไป
3. ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบการประเมินหลักสูตรเทคโนโลยีบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ (ต่อเนื่อง) ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลางและสถาบันการอาชีวศึกษาแห่งอื่นที่เปิดทำการสอนในหลักสูตรเดียวกัน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

References

- Chaiso, P. and Others. (2016). "Curriculum Evaluation and Development of Doctor of Education Program in Educational Research and Development. Faculty of Education, Kasetsart University". Dusit Thani College Journal 10(2): 22-23. (in Thai)
- Chaiso, P. and Others. (2008). "Evaluation of science education curriculum, doctoral degree program (five years program), Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University". Proceedings of 46th Kasetsart University Annual Conference. (in Thai)
- Chatakan, W. (2009). Management Techniques For Professional Education Administrators. 2nd ed. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Domrongkijkosol, C. (2015). "The Development of Instructional Course Evaluation System for Institution under the Commission of Vocational Education" The Journal of Faculty of Applied Arts, King Mongkut's University of Technology North Bangkok 8(1): 82. (in Thai)
- John W. Best. (1970). Research in Education. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall inc.
- Lakekhum, S. (2010). An Evaluation and the Developing Guidelines for Curriculum Development of Bachelor of Nursing Science Program B.E. 2545, Praboromarajchanok Institute, Ministry of Public Health. Doctor of Philosophy Thesis Program in Education in Higher Educational at Srinakharinwirot University. (in Thai)

- Mokkaranurak, D. (2011). The Scenario of Vocational Education in Thailand During The Next Decade (2011-2021). Doctor of Philosophy Thesis Program in Education Administration Graduate School Khonkaen University. (in Thai)
- Office of the National Education Commission ,Office of the Prime Minister, National Education Act B.E. 1999, 5. (in Thai)
- Stufflebeam, Daniel L. (1983). The CIPP Model for Program Evaluation. Evaluation models : viewpoints on educational and human services evaluation. Boston: Kluwer-Nijhoff.
- Wangthanomsak, M. (2011). Evaluation of the Ph.D. Curriculum in Educational Administration, Faculty of Education, Silpakorn University” Silpakorn Educational Research Journal 3(1, 2): 45-47. (in Thai)
- Wesarach, P. (2004). Executive Training Set : Material Lesson Chapter 1 Principles of Educational Management Office of Educational Reform. Bangkok: Golden Point Co.,Ltd. (in Thai)